

Комунике Управног одбора Савјета за имплементацију мира

Политички директори Управног одбора Савјета за имплементацију мира (PIC) састали су се у Бриселу 19. и 20. новембра 2008. године. Одређеним дијеловима сједнице присуствовали су и предсједавајући Савјета министара, ентитетски премијери, као и лидери владајућих политичких странака.

Управни одбор PIC-а изражава дубоку забринутост у вези са развојем политичке ситуације у периоду након задњег састанка одржаног 25.-26. јуна. Након потписивања Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) 16. јуна, у посљедња четири мјесеца остварено је мало помака по питању реформи, а етнички интереси и питања која се тичу нивоа власти испод државног доминирали су над питањима европске интеграције. Реторика подјеле, којом су се оспоравали суверенитет и уставни поредак Босне и Херцеговине, као и овлаштења високог представника и Управног одбора Савјета за имплементацију мира, користи се често, што даље подрива повјерење међу народима и темеље државе. Посебно је за жаљење што се таква реторика наставила и у периоду пред локалне изборе одржане 5. октобра 2008. године.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира поздравља заједничку изјаву предсједника СДА, СНСД-а и ХДЗ-а БиХ од 8. новембра. Он констатујеса задовољством да ова изјава има потенцијал да се брзо крене у испуњење циљева и услова постављених за транзицију ОHR-а у канцеларију EUSR-а. Лидери политичких странака су се такође договорили да ријеше питања која се тичу пописа становништва. Управни одбор Савјета за имплементацију мира поздравља и намјеру потписника изјаве да се питању уставних реформи посвете на прагматичан начин. Управни одбор Савјета за имплементацију мира подстиче актере у БиХ да се придруже овом консензусу и позива три политичке странке да траже ширу сагласност. Он апелује да се овим приједлозима да конкретан облик у складу са договореним циљевима Савјета за имплементацију мира о којима су дискутовале и усвојиле их надлежне институције БиХ. Сједница Савјета министара прошле седмице је први корак који поздрављамо. Ова питања ће бити значајна и за даљи напредак БиХ на путу ка ЕУ.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира изражава дубоку забринутост поводом честих оспоравања уставног поретка БиХ, и посебно, суверенитета и територијалног интегритета БиХ, те постојања Републике Српске као једног од два ентитета у складу са Уставом БиХ. Управни одбор PIC-а је подвукао да су обраћања званичника БиХ у име институција БиХ која не одражавају договорене ставове тих институција штетна и неприхватљива. Овакво понашање, које директно утиче на политичку ситуацију и додатно отежава постизање компромиса, мора престати.

Супротно претходним комуникацијама и декларацијама PIC-а, било је неколико покушаја да се пониште претходно договорене реформе, као и недостатак подршке државним институцијама. Надлежност органа за спровођење закона и правосудних институција на државном нивоу да у потпуности дјелују унутар РС не смије се оспоравати и треба да буде у потпуности и безусловно испоштована. Управни одбор Савјета за имплементацију мира поздравља чврсто одређење које нам је дао премијер РС Додик да ће у потпуности, цјеловито и безусловно испунити сваки судски налог у погледу достављања документације директно државном тужилаштву. Савјет за имплементацију мира га позива да ово одређење одмах реализује пратиће даљњи развој ситуације у погледу овог питања. Од свих органа и званичника у БиХ, укључујући и Републику Српску, тражи се да у потпуности сарађују са институцијама БиХ, укључујући сарадњу са агенцијама за спровођење закона, те обезбиједенесметано извршавање њихових надлежности у цијелој БиХ у складу са законом.

Нажалост, многа од ових дешавања нису забиљежена тек недавно, него датирају из 2006. године, када је Управни одбор Савјета за имплементацију мира први пут изразио своју спремност за затварање ОHR-а. Дешавања током протекле двије и по године указују на неуспјех власти Босне и Херцеговине и политичких

лидера да искористе прилику и докажу да су способни да земљу воде ка напретку и покажу своје залагање за поштовање одредби Општег оквирног споразума за мир. Властима у БиХ повјерена је надлежност за даљњи напредак земље, а они сада морају прихватити ту надлежност и преузети одговорност за спровођење реформи како би БиХ постигла напредак.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира подвлачи своју пуну подршку високом представнику у његовим напорима да оствари пуно поштовање Општег оквирног споразума за мир и тражи од свих нивоа власти у БиХ да, у том смислу, у потпуности осигурају испуњавање ових обавеза. Управни одбор Савјета за имплементацију мира позива власти у БиХ да високом представнику правовремено обезбиједеприступ свим званичницима, институцијама и документима. У том погледу, Управни одбор Савјета за имплементацију мира констатује да је Влада Републике Српске промијенила своју праксу у вези сапругањем информација ОНР-у, с обзиром да тражи од ОНР-а да јој у писменом облику доставља званичне захтјеве за информацијама. Савјет за имплементацију мира констатује да у протекла три мјесеца није одговорено на бројне такве захтјеве, компликујући на тај начин могућност високог представника да у потпуности спроводи свој мандат. Према Анексу X Општег оквирног споразума за мир, све власти у БиХ су обавезне да у потпуности сарађују са високим представником и међународним организацијама и агенцијама, како то предвиђа члан IX Општег оквирног споразума за мир.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира поздравља спремност Европске уније да преузме значајнију улогу у Босни и Херцеговини након транзиције Канцеларије високог представника у EUSR. Министри вањских послова земаља чланица Европске уније су 10. новембра 2008. године поздравили заједнички извјештај генералног секретара/високог представника, Хавијера Солане, и комесара за проширење, Олија Рена, о значајнијем ангажману Европске уније у Босни и Херцеговини. Они су још једном изразили своју спремност да појачају ангажман Европске уније у Босни и Херцеговини и преузму свој дио одговорности користећи све инструменте који су јој на располагању.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира поздравља ратификацију Споразума о стабилизацији и придруживању од стране Парламента БиХ. У циљу осигурања даљњег напретка на путу европске интеграције, власти Босне и Херцеговине и политички лидери морају предузети конкретне активности и на тај начин показати своју спремност за даље спровођење реформи и компромисе. Да би се то остварило, потребно је да политички лидери БиХ промијене приступ. Како је истакнуто у Извјештају Европске комисије о постигнутом напретку за 2008. годину и недавним изјавама званичника Европске уније, власти Босне и Херцеговине морају уложити додатне напоре да обезбиједо даље одвијање потребних реформи; иначе, пријети опасност од удаљавања Босне и Херцеговине од Европске уније.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира подсјећа власти на одлуку коју је донио на састанку одржаном 27. фебруара 2008. године да, прије транзиције ОНР-а у EUSR, босанскохерцеговачке власти морају испунити пет циљева и два услова. Док Управни одбор Савјета за имплементацију мира не утврди да су пет циљева и два услова испуњени, ОНР остаје и наставља да извршава свој мандат у складу са Општим оквирним споразумом за мир, осигуравајући пуно поштовање Мировног споразума. Потребан је хитан напредак, посебно у сљедећим подручјима, да би се потпуно испунили циљеви и услови:

Први циљ - Прихватљиво и одрживо рјешење питања расподјеле имовине између државе и других нивоа власти:

Управни одбор Савјета за имплементацију мира поздравља политички договор око државне имовине, који је постигнут 8. новембра, као и намјеру високог представника да буде посредник у рјешавању питања државне имовине на начин који даје држави власништво над имовином која јој је потребна да би испуњавала своје уставне обавезе. Управни одбор Савјета за имплементацију мира апелује на све органе власти укључене у рјешавање овог питања да даље раде у духу компромиса исказаног 8. новембра, те да постигну потребне резултате. Власти треба да у потпуности сарађују са високим представником, што се односи и на информације које он може затражити да би омогућио постизање овог циља.

Циљ два - Прихватљиво и одрживо рјешавање питања војне имовине:

Управни одбор Савјета за имплементацију мира апелујена власти БиХ да у потпуности спроведу Споразум о преносу покретне војне имовине који је потписан у марту ове године те да финализују, потпишу и спроведу одговарајући Споразум о преносу непокретне војне имовине. Управни одбор Савјета за имплементацију мира са забринутошћу констатујеспорост којом су власти БиХ дјеловале у правцу финализације преноса непокретне војне имовине, те наглашава да ће пуна имплементација Споразума о преносу покретне и непокретне војне имовине омогућити да се испуни циљ означен као “војна имовина”. Поред тога, Управни одбор Савјета за имплементацију мира поздравља дио заједничке изјаве предсједника СДА, СНСД-а и ХДЗ-а БиХ од 8. новембра, којим ће власништво над непокретном војном имовином бити на државном нивоу, у складу са Споразумом о преносу, те изражава своју подршку имплементацији овог споразума по питању циља означеног као “војна имовина”.

Циљ три - Имплементација Коначне арбитражне одлуке за Брчко Дистрикт:

Управни одбор Савјета за имплементацију мира констатуједа се самом Дистрикту Брчко мора дати механизам помоћу којег Дистрикт може имати загарантован приступ Уставном суду БиХ у вези са споровима које може имати са ентитетима и државом у погледу њихових обавеза у складу са Одлуком Арбитражног трибунала, те статусом и овлаштењима Дистрикта. Успостављање таквог механизма је предуслов да би супервизор могао обавијестити Трибунал да су испуњени услови да се оконча улога Арбитражног трибунала, те на тај начин припремити окончање и саме супервизије. Управни одбор Савјета за имплементацију мира подсјећа да су Одлуке Арбитражног трибунала, према Анексу 2 Општег оквирног споразума за мир, коначне и обавезујуће за све стране. Управни одбор Савјета за имплементацију мира поздравља Извјештај супервизора у којем се каже да су готово сви главни елементи Коначне одлуке под његовим ауторитетом испуњени. Управни одбор Савјета за имплементацију мира из тог разлога апелујена политичке лидере и чланове Парламентарне скупштине БиХ да хитно предузму све потребне кораке како би се успоставио тражени механизам уз потребну двотрећинску већину у Представничком дому ПС БиХ која се, како се сугеришеспоразумом од 8. новембра, може осигурати. Управни одбор Савјета за имплементацију мира констатујемогућност да супервизор, у складу са Коначном одлуком, затражи одговарајући правни лијек од Арбитражног трибунала, уколико такав споразум не буде благовремено закључен.

Циљ четири - фискална одрживост

Управни одбор Савјета за имплементацију мира поздравља усвајање Закона о државном фискалном савјету и сталног аранжмана за расподјелу прихода од индиректних пореза. Имајући у виду потенцијални утицај међународних економских превирања на БиХ, Управни одбор Савјета за имплементацију мира позива органе БиХ да наставе са јачањем фискалне координације, између осталог и путем осигурања редовних састанака Управног одбора Управе за индиректно опорезивање у пуном саставу.

Циљ пет - Јачање владавине праве

Иако су власти БиХ усвојиле Државну стратегију за реформу правосудног сектора и Закон о странцима и азилу, у погледу наведеног Закона и даље остају проблеми са усвајањем прописа о босанскохерцеговачким визама. Управни одбор Савјета за имплементацију мира је забринут због кашњења у усвајању Стратегије за кривично процесуирање ратних злочина у БиХ. Управни одбор Савјета за имплементацију мира позива радну групу да ову Стратегију поднесе Савјету министара на усвајање до краја године.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира наглашава колико је важно да власти БиХ испуне ове захтјеве што је прије могуће како би се омогућила транзиција ОНР-а у Канцеларијуспецијалног представника ЕУ. Управни одбор Савјета за имплементацију мира је разматрао изгледе за такву транзицију, као и будући међународни ангажман у Босни и Херцеговини, а своје дискусије у погледу овог питања ће наставити на свом сљедећем састанку.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира цијени напоре које државна и ентитетска министарства предузимају на ревизији стратегије имплементације Анекса VII. Подршку овом процесу пружају UNHCR и OHR. Управни одбор је изразио наду да ће Савјет министара БиХ усвојити стратегију и настојати да је брзо спроведеи преточи у конкретне активности и резултате.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира такође подсјећа политичке лидере и органе власти да је позитивна процјена ситуације у Босни и Херцеговини од стране Управног одбора РС-а, заснована на пуном поштовању Дејтонског мировног споразума, други услов. За испуњавање овог услова, од критичног је значаја да босанскохерцеговачки политички лидери у потпуности поштују Дејтонски мировни споразум и при томе избјегавају било какве запаљиве изјаве којима се угрожава или крши Дејтонски мировни споразум.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира поздравља хапшење хашког оптуженика Радована Караџића које се десило 21. јула. Управни одбор позива надлежне власти Босне и Херцеговине да испуне своје обавезе у складу са међународним правом да у потпуности сарађују са Кривичним трибуналом за бившу Југославију тако што ће без одлагања помоћи у хапшењу свих хашких оптуженика, укључујући Ратка Младића, те разбијањем мрежа њихових помагача, као и рјешавањем питања заштите свједока.

БиХ је међународно призната суверена земља чији се територијални интегритет гарантује Општим оквирним споразумом за мир. Управни одбор наглашава да међународна заједница задржава потребне инструменте којимаће се супротставити деструктивним тенденцијама, те да неће дозволити покушаје подривања Општег оквирног споразума за мир, било да они долазе из или изван земље. OHR ће наставити да осигурава пуно поштовање Општег оквирног споразума за мир, те да надгледа напредак везан за циљеве и услове, а Управни одбор Савјета за имплементацију мира ће константно разматрати ситуацију.

Сљедећи састанак политичких директора ће се одржати у Сарајеву 25. и 26. марта 2009. године.